

Groningen, 1 oktober 2020

Onderwerp: Reactie Sportkoepel “Sport- en beweegvisie 2021 - Sportief kapitaal voor iedere Groninger”.

Geacht college,

Bijgaand treft u de reactie van de Sportkoepel aan op de definitieve versie van de “Sport- en beweegvisie 2021 - Sportief kapitaal voor iedere Groninger”.

Wij zijn blij dat het initiatief is genomen om te komen tot een visie die meerjarig richting gaat geven en houvast biedt voor het sport- en beweegbeleid in de gemeente Groningen. Naar wij verwachten gaat het ons zeker helpen om een bredere kijk op sporten en bewegen te bewerkstelligen. Want sport is, zoals gelukkig steeds vaker wordt gezien, veel meer dan alleen een middel voor een individu.

Wij zijn in begin september in staat gesteld een eerste versie van de visie te lezen, en hebben recent de definitieve versie ontvangen. Wij hebben beide versies aandachtig gelezen en willen graag reageren vanuit twee gezichtspunten. Ten eerste vanuit het proces en ten tweede vanuit de inhoud. We zullen daarbij op hoofdlijnen blijven, want er leven bij ons nog veel vragen na het lezen van de visie.

Proces

Wij waren en zijn niet gelukkig met het gekozen proces. Er heeft naar onze mening niet de benodigde fundamentele discussie plaatsgevonden voor een stuk dat de komende 10 jaar ons sportbeleid gaat bepalen. Dat is wat ons betreft onverstandig als het de bedoeling is om een stuk te schrijven voor de gehele Groninger gemeenschap. Wij hadden, zoals ook is gedaan in 2016 voor het MJP Sport, veel liever gezien (en ook verwacht) dat deze visie door middel van co-creatie tot stand zou zijn gekomen.

In plaats daarvan zijn er gesprekken gevoerd met alle stakeholders en is er in juni een serie van webinars geweest. Hierin hebben wij en alle andere stakeholders kunnen aangeven wat voor ons en hen belangrijk is. Dat is op zichzelf een goede eerste stap. Deze stap had onzes inziens echter opgevolgd moeten worden door een fundamentele discussie over de gemeenschappelijke ambities en doelen in relatie tot hetgeen is verzameld in de diverse gesprekken. Deze stap is niet gezet en daarmee is een kans gemist om met alle stakeholders de visie goed te doorgronden en te doorleven. Nu is het meenemen van de input ongetwijfeld door de opstellers op een nette manier gedaan, maar dit geeft ons niet de mogelijkheid om mee te komen in de afwegingen en blijft het daarmee de visie van de gemeente.

De gemeente heeft wat de Sportkoepel betreft dan ook een te strak tijdschema gehanteerd. Zo heeft de Sportkoepel de eerste versie begin september ontvangen en een reactietijd van 14 dagen gekregen. Dat lijkt ruim voldoende, maar is wel naar onze mening te kort om een dergelijk belangrijk stuk te doorgronden en van serieus commentaar te voorzien en dat met elkaar te bespreken. Daarbij waren bij de eerste aanlevering ook nog bepaalde delen niet beschikbaar, waaronder de begroting.

Tevens was voor het verwerken van de aangeleverde feedback slechts een dag (of twee?) tijd ingepland. Daardoor was het niet mogelijk om nog een inhoudelijk gesprek te hebben over de fundamentele keuzes die worden voorgesteld, én de consequenties van die keuzes. De Sportkoepel ziet echt niet in waarom er in deze Corona-periode toch gekozen is om te werken met een dergelijk strakke planning.

Wij hebben daarom in de zomer al gepleit om voldoende tijd voor de uitvoering van het traject te nemen. Er is echter gesteld dat vanwege de harmonisatiewet er op 1 januari 2021 per sé een nieuwe visie moet zijn. Echter, voor zover ons bekend, is de enige verplichting dat de gemeente voor deze datum het voornemen moeten uitspreken om te harmoniseren. En hoewel we het niet per sé oneens zijn met de inhoud, was een gesprek over de onderbouwing toch wel het minste wat we hadden mogen verwachten als formeel adviesorgaan van B&W.

Inhoud

Dat gezegd hebbende, zien we wel degelijk veel punten terugkomen waar we het in grote lijnen mee eens zijn. In dit hoofdstuk zullen we ingaan op de inhoud te beginnen met de ambities.

Ambitie 1, Ieder kind sportief en vaardig
Een prima ambitie, waar we het zeer mee eens zijn.

Ambitie 2, Vitale sportclubs in de buurt
In de basis zijn we het helemaal eens met deze ambitie. Wij vinden het echter niet verstandig om de term sportclub zo breed te definiëren. Er zijn grote verschillen tussen loopgroepjes, verenigingen en sportscholen. De achtergrond van deze partijen verschillen niet alleen zeer, maar er spelen ook andere kwesties en die vragen daarmee ook om een andere aanpak. Vitale clubs kennen we uit de verenigingssport en de alinea over deze ambitie lezend, is deze ook vooral gericht op de verenigingen. Overigens wijst onderzoek uit dat sporters bij een vereniging langduriger actief blijven, dan sporten bij de sportschool of individueel.

Ook zien wij dat sportverenigingen een specifieke bijdrage aan de opbouw van sportief kapitaal leveren. Healthy ageing start al op zeer jonge leeftijd, en daarbij faciliteren sportverenigingen jongeren beter, dan andere typen sportclubs als fitnessclubs en loopgroepen. Wij adviseren dan ook om het onderscheid van het KPMG brancherapport te hanteren, georganiseerd, anders-georganiseerd en ongeorganiseerd. Hierin is een helder onderscheid gemaakt waarin ook de kosten en lastenstructuur sterk afwijken.

Ambitie 3, Uitnodigende sportieve ruimte
Opnieuw zijn we het op zich eens met deze ambitie. Het is goed dat er meer integraal gekeken wordt naar sportaccommodaties en de omgeving. Zie ook ons visieplan dat we hebben ingediend bij Toukomst.nl. Toch ook hier het advies om onderscheid te maken tussen de sectoren, georganiseerd, anders-georganiseerd en ongeorganiseerd. De opmerking over de negatieve exploitatie is waar, maar verlangt wel een stevige nuancering. Kijken we opnieuw naar het KPMG brancherapport, blijkt dat de toegevoegde waarde van de vrijwilligers tegen het minimumloon gewaardeerd, maar liefst twee keer zo hoog is als het totaal bedrag wat lokale overheden subsidiëren. Kort gezegd, samen houden we het sporten voordelig!

Ambitie 4, De buurt als speeltuin

Deze opgave zou wat ons betreft onderdeel moeten zijn van ambitie 3 voor het deel wat de publieke ruimte betreft. Ten aanzien van de jeugd vinden wij het logischer dat dit onderdeel wordt van ambitie 1.

In plaats van deze ambitie zouden wij willen voorstellen dat er een ambitie komt ten aanzien van inclusiviteit en diversiteit en gericht op doelgroepen met een lager sportief kapitaal dan gemiddeld. In de visie wordt wel aandacht besteed aan “Iedereen doet mee”, met de verwijzing dat dit in alle vijf ambities terugkomt. Wij constateren dat inclusiviteit alleen expliciet bij vitale sportclubs genoemd wordt, en diversiteit gerelateerd wordt aan het (ontbreken ervan) in sportbesturen. De Sportkoepel vindt dat inclusiviteit te belangrijk is om onder andere ambities te schuiven. Zo mist het de focus die het verdient.

Ambitie 5, (Top)talent als inspiratiebron

Deze ambitie gaat over talentontwikkeling en kansen bieden. Opnieuw een ambitie waar we achter staan. Dat zou wat ons betreft ook de titel van de opgave moeten zijn. (Top)talent als inspiratiebron is niet de ambitie, de ambitie is dat jeugd en jongvolwassenen kunnen doorgroeien en perspectief hebben binnen de sport die ze willen beoefenen. (Top)talent als inspiratiebron is een middel.

Strategieën

Om de ambities te realiseren, is een aantal strategieën geformuleerd waarbij investeren in samenwerkkracht, gebiedsgerichte aanpak, slimme interventies, bewustzijn vergroten en het rampenscenario de sleutelwoorden zijn. Alhoewel we ook deze termen best herkennen en wordt wat ons betreft niet echt duidelijk hoe deze strategieën nu precies aansluiten op de verschillende ambities en wat het financieel kader hiervoor is.

Beleidskader

De integraliteit van beleidsterreinen omarmen wij van harte. Juist deze benadering is van groot belang om sport en bewegen niet alleen te beschouwen van het persoonlijke belang. Terreinen als zorg, onderwijs, maar ook planologisch en sociale aspecten hebben een directe betrokkenheid bij sport en bewegen. De uitdaging is echter wel om dit ook te concretiseren door middel van daadwerkelijke ontschotting tussen beleidsterreinen, zelfs financieel.

Ook willen we ingaan op de onderbouwing van de visie. Het is duidelijk dat deze visie met veel kennis van het sport- en beweegdomein is opgesteld. Wij missen echter de concrete vertaling naar Groningen. En dat in twee opzichten: 1. Wat zijn nu de ervaringen uit het verleden, zowel positief als negatief, waar we van hebben geleerd? En hoe zijn deze verwerkt in de visie en de strategieën? 2. In de inleiding van de visie worden enkele kernpunten van de Groningen als sport- en kennisgemeente benoemd, maar de visie zou verder ook voor elke andere middelgrote gemeente geschreven kunnen zijn: wat is nu specifiek aan Groningen? Wij denken dan bijvoorbeeld aan het feit dat Groningen als gemeente relatief veel minima kent. Nu wordt daar in het algemeen aandacht aan besteed via de “wicked problems”, maar daarmee blijft het te abstract voor ons.

Verder bevat de visie enkele stellingen, waarvan de onderbouwing ontbreekt, terwijl er wel conclusies aan verbonden worden.

Het Lerend evalueren vinden wij ook van groot belang. Juist nadenken over wat wil je bereiken met bepaald beleid en dit dan ook evalueren, maakt het maken van keuzes mogelijk. Dit is een

terugkerend punt wat wij als Sportkoepel benoemen ten aanzien van de evaluatie van het huidige MJP Sport. Wij zijn dan ook benieuwd hoe dit concreet handen en voeten krijgt.

Financieel kader

Ook zijn wij blij dat er een eerste poging is gedaan om het financieel kader op te nemen. Dit is wat ons betreft een onmisbaar gedeelte in elk stuk, omdat daarmee wordt aangegeven hoeveel er beschikbaar is om de ambities te realiseren. Wij hebben nog onvoldoende tijd gehad om hier verder in te duiken en zouden ook graag de gelegenheid krijgen hier verder op te reflecteren.

Als laatste willen we nog een tip meegeven om nog een keer goed te kijken naar het gebruikte beeldmateriaal. De vraag is of dit een goede afspiegeling is van de populatie van de gemeente Groningen en daarmee aansluit bij de inclusiviteit en diversiteit die deze visie voor ogen heeft.

Afsluitend

Zoals ook aangegeven in het begin van deze reactie, zijn wij blij dat er een sportvisie wordt opgesteld. Er is ook zoals gezegd ook de gelegenheid geboden om feedback te geven op het concept en hier is ook netjes een reactie op ontvangen. Desondanks, komt dat niet tegemoet aan de behoefte om een fundamenteel gesprek te voeren over de inhoud en dus hebben wij nog veel vragen over tal van punten in de visie.

Wij hopen dan ook dat er alsnog een mogelijkheid komt om met elkaar in gesprek te gaan over de inhoud. We willen niets liever dan samen tot een gedeelde sportvisie te komen. Het zal tenslotte in de uitvoering ook een co-productie moeten zijn tussen gemeente, verenigingen, andere sportaanbieders, onderwijs en andere partijen. Daarom zou volgens de Sportkoepel het streven moeten zijn om tot een sportvisie te komen die van ons allen is.

Wij vragen het college en de wethouder dan ook om de komende periode tijd in te ruimen om de visie met alle stakeholders te bespreken en te doorleven voordat definitieve vaststelling van de visie plaats vindt, zodat wij ook écht geïnspireerd worden om gezamenlijk met de ambities aan de slag te gaan.

Hartelijke groet,

Ad Molenaar, Emmy in 't Veldt, GP de Vries, Bram Reudink.